

Analys av dricksvatten från egen brunn eller annan liten dricksvattenanläggning

Läs igenom hela anvisningen innan provtagningen påbörjas!

Det är viktigt att de flaskor som används vid provtagningen är rena, torra och sterila* (*gäller *mikrobiologisk analys*). Använd de flaskor och provkärl som Uppsala vattens vattenlaboratorium tillhandahåller. Vattenanalyser är tidskritiska och proverna ska därför lämnas in samma dag som de är tagna (se rubrik *Följesedel och provinlämning*).

Vi rekommenderar att vattenprovet tas från kranen i köket. Då får du veta kvaliteten på det vatten du använder till mat och dryck. Har du någon form av rening av ditt dricksvatten, till exempel ett filter, och vill ta reda på hur bra det fungerar kan du vid ett och samma tillfälle ta prov på vattnet både före och efter reningssteget. För provet som tas före räcker det då att analysera för de parametrar som reningen är till för, till exempel järn och mangan. Brunnen bör ha varit i bruk i normal användning under minst ett par veckor, alternativt bör vattnet omsättas i brunnen några gånger innan provtagning.

Förberedelser

- Börja med att tvätta händerna noggrant, så att du inte förorenar provet.
- Provet ska tas på **kallt** vatten. Spola tills det blir kallt (cirka 2–10 min). På det sättet säkerställs att provet tas på vatten från brunnen och inte på stillastående vatten i ledningarna. Om det är möjligt, mät temperaturen på vattnet efter spolningen och notera temperaturen på följesedeln (*mätning av temperaturen kan hoppas över*).
- Skriv provmärkning (vanligtvis fastighetsbeteckningen) på provkärlens etiketter.
- Ställ alla flaskor bredvid varandra och hantera sedan en flaska i taget. Skruva inte av korken på alla flaskor samtidigt. Det mikrobiologiska provet ska tas först följt av det kemiska. Stäng inte av eller ändra vattenflödet mellan flaskbytena. Innan slutligen flaskan för radon fylls ska vattenflödet minskas något.

Mikrobiologiskt prov

- Börja med flaskan (500 ml) märkt **mikrobiologisk analys** och skruva av korken. Korken får inte läggas på diskbänken eller liknande då det finns risk för att den då förorenas.
- Håll i flaskan på mitten och undvik att flasköppningen kommer i kontakt med kranen.
- Fyll flaskan till cirka 4/5 och skruva på korken ordentligt. Flaskan är steriliserad och innehåller natriumtiosulfat och får därför inte sköljas ur.

Kemiskt prov

- Provet tas i plastflaska märkt **kemisk analys**.
- Fyll flaskan upp till halsen, låt gärna vattnet svämma över. Sätt på och skruva på korken ordentligt.

Radonprov

- Provet tas i glasflaska märkt **radon**.
- Ev. snålspolande silar och munstycken som blandar in luft i vattnet ska vara borttagna. Ställ in vattenflödet så långsamt det går men med ett kontinuerligt flöde.
- Fyll flaskan försiktigt utefter flaskans innervägg. Detta för att minska luftningen av vattnet. Låt gärna vattnet svämma över så att det bildas ytspänning och skruva omedelbart på korken ordentligt.
- Flaskan ska fyllas ända upp. Kontrollera gärna att det inte finns någon luftficka efter fyllningen genom att ställa provflaskan upp och ned (det ska endast finnas en liten luftbubbla, hela botten får inte vara luftfylld). Notera datum och provtagningstid på flaskans etikett och på följesedeln.

Följesedel och provinlämning

Fyll i din följesedel noga och se till att datum och provmärkning (fastighetsbeteckning) står på provkärlens etiketter. Det ska vara samma provmärkning på följesedeln som på provflaskorna.

Förvara proverna kallt efter provtagningen och under transport, men de får inte frysas.

Vattenproverna ska lämnas till vattenlaboratoriet samma dag som de är tagna för att resultatet ska bli rätt. För mikrobiologiska prover ska tiden mellan provtagning och analys ej överskrida 12 timmar, för kemiska prover gäller 24 timmar. Vänligen säkerställ att laboratoriet kan ta emot vattenproverna genom att boka inlämningsdag på webben alternativt kontakta laboratoriet. Normalt gäller måndagar och tisdagar (helgfri vecka) kl.08-14.30.

Lämnad följesedel och prov gäller som beställning av analys.

**Kom ihåg att boka dag för provinlämning på
www.upsalavatten.se/Hushall**

Vattenlaboratoriet, Uppsala vatten och Avfall AB
Danmarksgatan 26C, 753 23 Uppsala, Telefon 018-727 94 50
